

Kudret Yanardağ (Orhan Kemal'in "Müfettişler Müfettişi" adlı Romanı) **Uyumsuz**

Karakter Heybetli ve kodaman bir görünüme sahip olan Kudret, babası sayesinde girdiği küçük memurluğu yürütemeyince kendine tam da benzediği bir tip olan "müfettiş" süsü vererek Anadolu'da şehir şehir esnafı dolaşip teftiş ederek kazandığı rüşvetlerle geçinir. Memurken dahi insanlardan yağlar ballar alan Kudret insanların ilgisinden kendini uzak tutmayı başaramaz. Eşi Şehvar ile geçinemeyen karısının dediklerine uymak zorunda kalan Kudret'in Yalım ve Tunç adında iki oğlu ile Alev adında bir kızı vardır. İstanbul'da yaşlı annesi ile birlikte yaşayan Kudret'in hayatındaki en büyük dayanak annesidir. Aslında müfettişlik yetkisini halktan alan Kudret Yanardağ, kendisine verilen paraları almadan duramaz, aldığı kişilere de bir şekilde kılıf uydurur. Devlet işlerinin yürüyüşü konusunda bilgiye sahip olan adamın karısından yana şansı olmadığı için cinsel dürtülerini alt kattaki yaşlı komşusu ile giderir. Bir gün tekrar hapse düşme korkusu içinde yaşayan Kudret'in arkadaşları ile İstanbul'da yapmak istediği düzenbazlık da eski vali tarafından ortaya çıkarılınca suçüstü yakalanarak Jandarmaya teslim edilir.

Aktiviteler Lokanta ve meyhanelere giderek gönüncce yiyip içen Kudret arada masaya bir defter çıkartarak insanların gözünü korkutur. Çoğu gittiği yerde para ödemedi yemek dışında çıkarken para da alır. Sıklıkla şarap içmeyi tercih eder. Çocuklarının kendisinden düşüp, bütün yaptığı işlerden uzak iki odalı evinde huzurla yaşamayı hayal eder.

ÖRNEK ANILAR

Heybetli Görenlerin memur, bakan, milletvekili ya da müfettiş sandığı bir görünüme sahip olan iri yapılı Kudret, bunu kullanarak esnaftan para toplar. Şehre girdiğinde onu gören insanlar hemen fark eder ve heybetinden çekinerek saygı gösterirler. Nitekim Kel Mıstık da onun müfettiş olduğu kanaatine bu yolla varır: "— Kalıbını görmüyor musun? Vekil, vükelâ kalıbı!"

Düzenbaz Gittiği yerde çeşitli aksaklıkları söyledikten sonra kendisine uzatılan rüşvet paralarından tiksiniyormuş gibi davranarak kendini para ile alakası yokmuş gibi göstermeye çalışır: "— Zatı âlinize lâyük değil ama... "Kodaman", şarapçının uzattığı para tomarına hayretle baktı. Sanki şimdiye kadar böyle şeyle karşılaşmamış, gezip dolaştığı yerlerin esnafından bu biçim paralar almamıştı!"

Uyanık Özellikle kendisine para verilen ve halkın içinde bulunduğu ortamda rüşveti yüksek sesle söyler ki etrafını saran halk da ondan yana olsun ve coşsun. Kendisine eksik gelen hesabı özellikle iltimas geçildiğini insanlara yansıtmaya çalışır. Fakat hesap ödemek zorunda kalması olayından hiç hoşnut olmaz: "Hiç sevmiyordu su arada hem kendi coşup, hem de milleti coşturmuştu. Altından çapanoğlu filân çıkmazdı çıkmaya ama, ne lüzum vardı? Zararı gene kendisine dokunuyordu. Şayet o ala ala hey olmasaydı, hesabı ödemez, otuz liradan çıkmazdı. İki buçuk lira da su kıkuyruk arabacıya bayılmıştı. Demek ki, şarapçıdan aldığı altmış küsur liranın yansını bayılmıştı?"

Bilgili Pek çok işleyiş hakkında bilgi sahibi olan Kudret Yanardağ, validen belediye başkanına, emniyet müdüründen bakanlarına kadar herkesin sorumluluk ve çalışma alanlarını bilir. Dolayısıyla da onları kandırabilmesi zor olmaz. Zira zaten çevresindeki insanların kendisi onu yükseltir: "Nihayet bir yurttaştı. Ağzında dili dönen, kafası çalışan, bir bakışta iyiyi kötüden ayırt eden, edebilen her medeni insan gibi, ilk geldiği bu şehirde yığınla sağlık, fen kurallarına aykırılık görmüş, başkaları gibi susacağına açıklamıştı. Bu açıklama "Ankara'dan gelen herhangi bir kodaman" havasını taşıyorsa, bu yüzden de çevresindekiler ürküyor, korkuyorlarsa suç onun muydu?"

Heyecanlı Gelecekte karısından ve ailesinden ayrı yaşayacağı güzel günlerini düşündükçe heyecan duyan Kudret, Sema'ya da İfaket'e de bu sebeple yaklaşır: " "Kodaman" sevinçten çıldıracaktı. Ne, gözleri burun köklerine akmış karısı, ne karısının duyarsa dirdırı, ne çocukları, ne de annesi. Hoş annesi: "... Seni bu çingene maşası karıyı almağa ben zorlamıştım. Bin pişmanım. İnşallah seni gene ben kurtaracağım bu it sürüsünden Kudret'ciğim!" demişti."

Tedirgin Arkadaşları ve paragöz karısı yüzünden bu işlere bulaşan Kudret, işlerin yolunda gitmesinden her gittiği yerde kazandığı paraların sonrasında yakalanacak olmaktan dolayı tedirginlik yaşar ve bir an evvel Ankara'ya gideceğini yayması gerektiğini düşünür: "Sedir üzerindeki çantasından cigarasıyla kibritini çıkarıp, yaktı bir tane. İstemiyordu, yeniden hapse girmekten korkuyordu. Şayet "kenef karısı" ile "boktan arkadaşları" olmasa, bu palavra islere de son verir, çekilirdi kenara."

Annesine Düşkün Kendisine hayata tutunma gücü veren annesine karşı aşırı düşkünlüğü bulunan Kudret'in aklı fikri hep yaşlı annesindedir. Annesini öper sever, onun hastalığı Kudret'i çok meşgul eder. Annesine bir şey olursa bu dünyada ne yapacağını bilemez: "Kafasından anacağı geçti gene: Ağır hastaydı gerçekten de. Anacağı,

her şeyi. Bu dünyaya onu bağlayan tek insan! Gözlerini yumuverirse, Kudret Yanardağ için, yasamanın hiçbir anlamı kalmazdı. Hele karısıyla İfakat'in takışması da tüy dikmişti.”

Kılıbık Karısı şehvar ’ın baskısı altında yaşayan, ondan çekinen Kudret, dolandırıcılık yaparak kazandığı paraları, altınları hatta kendisi için getireceği metres Sema’yı bile karısına kaptırır. Kudret, şehvar’a sesini yükseltmez: “O gece sabaha kadar salondaki koltuğun tahtasına basını dayayarak, yan uykuyu, yarı uyanıklık içinde acı acı düşündü. Simdi ne yapacaktı? Hemen hemen bütün paralarıyla altınları kaptırmıştı. Bankadaki iki bine yakın parasından başka tek meteliği yoktu. Eline beş bin k suru geçiren kadının bakkal borcunu bile ödemeyeceğini biliyordu. Bir yandan öylece kalacak borçlar, öte yandan anacığının hırpalanışı...”

Edilgen Karısının, arkadaşları İdris ve Deve’nin baskısından kurtulamayan Kudret, tekrar dolandırmak üzere İstanbul’da bir otele giderler. Lakin Kudret yakalanma korkusu ile artık teftiş yapmak değil alt komşusu olan İfakat ’ın paraları ile yeni bir hayat kurmak istemektedir ama yine de İdris’e laf geçiremez: ““- Eh, var bir elli beş ama doğurmamış sağlam karı. Mesele sağlamlığında değil, mangırlı. akıyorsun ya?”

“- Peki?”

"- Ben bu teftişlerden, tahsilatlardan bıktım. Korkuyorum. Ne dersin? Yakalanırsak halimiz duman olmaz mı?” ”